

Келісемін: *Ж.А.*
директордың тәрбие ісі жөніндегі
орынбасары Абылъдинова Ж.А.

Бекітемін: *Ж.Т.*
мектеп директоры
Жаниева Е.Т.

**«Мектеп парламенті»
және өзін-өзі басқару үйіміның
ІС-ШАРАЛАР ЖОСПАРЫ**

Мектеп тәлімгері: Макашева А.А.

2023-2024 оку жылы

**«Мектеп парламенті»
және өзін-өзі басқару ұйымының іс-шаралар жоспары**

Парламенттің мақсаты: білім алушылардың бойында азаматтық белсенділік, әлеуметтік құзыреттілік, азаматтық жауапкершілік дағдыларын дамыту, әлеуметтік шығармашылыққа қабілетті, өзінің жеке басын, қоғам мен мемлекетті жетілдіру мүддесінде әрекет ете алатын жоғары мәдениетті, гуманистік бағыттағы азаматты тәрбиелеу.

Парламенттің міндеттері:

- білім алушылардың қабілеттері мен мүдделерін, мектепте бірынғай құқықтық кеңістікті дамыту үшін жағдай жасау, білім беру ұйымын басқаруға қатысуға нақты мүмкіндік беру;

- ұжымдық өмір нормаларына, мемлекет зандарына, адамдарға пайда әкелгісі келетіндігіне, достары мен құрдастарына қындықтарды жеңуге көмектесуге оң көзқарас қалыптастыру;

- әрбір білім алушыны білім беру ұйымының қоғамдық өміріне тарту;

- өзіндік ойлау мен өзіндік сана-сезімді, көшбасшылық мінез-құлық дағдыларын, ұйымдастырушылық білімді, іскерлікті, ұжымдық және басшылық қызмет дағдыларын дамыту.

Парламент өзара көмек және сенім, дамуга ұмтылу, барлық оқушылардың тең құқылығы, шешімдер қабылдаудың ұжымдылығы, оқушылардың құқықтары мен мүдделерінің басымдығы, әрбір жеке тұлғага қатысты ізгілік, ашықтық, еріктілік, адалдық және серікестерді құрметтеу қагидаттарына негізделеді.

**«Мектеп парламенті» және өзін-өзі басқару үйімінің
ІС-ШАРАЛАР ЖОСПАРЫ
2023-2024 оқу жылы**

Парламент мақсаты:

Балалар мен жастардың табысты әлеуметтенуі және өзін-өзі тиімді жүзеге асыруы үшін жағдай жасау, сондай-ақ туындастын мәселелерді білім алушылардың өз бетінше шешуі үшін мүмкіндіктер жасау.

Парламент міндеттері:

1) білім алушылардың шығармашылық белсенделілігін және өз бетінше әрекет етуін іске асыру;

2) білім алушылардың құқықтары мен мұдделерін қорғауға, оның ішінде білім беру, әлеуметтік-тұрмыстық және олардың мұдделерін қозғайтын өзге де мәселелерді шешуге көмек көрсету болып табылады;

3) білім беру үйымының басшылығына білім беру және ғылыми міндеттерді шешуде, білім алушылардың бос уақыты мен тұрмысын үйімдастыруды, салауатты өмір салтын насиҳаттауда көмек көрсету;

4) білім беру үйімдарына білім беру және тәрбие процесі шеңберінде откізілетін іс-шараларға көмек көрсету;

5) білім беру үйімінің рухы мен дәстүрлеріне патриоттық қатынас жасауға, білім алушылардың санасын және олардың өз білім деңгейіне талап етуін арттыруға, мүлікке ұқыпты қарауға тәрбиелеуге бағытталған жұмыстар жүргізу;

6) білім алушыларды білім беру үйімінің қызметі туралы хабардар ету;

7) қазақстандық қоғамды дамытудың нақты күші және стратегиялық ресурсы ретінде балалар мен жастар туралы қоғамдық пікір қалыптастыруды қатысу;

8) балалар мен жастардың қоғамдық маңызы бар бастамаларын іске асыруға көмек көрсету болып табылады.

9. Білім беру үйімдарында Парламент қызметі өнір мен білім беру үйімінің ерекшелігін ескере отырып айқындалатын басқа да міндеттерді шешуге бағытталған.

1. Жалпы ережелері

Оқушылар Парламенті – мектептегі оқу тәрбиелік процестерді басқарудың жалпы жүйесі болып табылады және оқушылардың қоғамдық пікірлерін, олардың қызығушылықтары мен қажеттіліктерін зерттеу негізінде есепке алады.

2. Оқушылар Парламентінің мақсаты:

- Мектептегі оқу үдерісін демократияландыру;
- Оқушылардың көшбасшылық қабілетін дамыту;
- Оқушылар үшін маңызды әлеуметтік жобаларды іске асыру;
- Оқушылардың пікірін ескере отыра ортақ мәселелерді шешу.

3. Оқушылар Парламентінің негізгі міндеттері:

Мектептегі оқушылар мен жасөспірімдердің мәселесіне назарын аударту және шешу жолын ұсыну;

Мектеп әкімшілігімен, педагогтармен, оқушылардың үйімдарымен бірлесе отырып оқушылардың қызығушылын жүзеге асыру;

Оқушылардың қоғамдық-әлеуметтік іс-шараларға қатысуға ынталандыру және қолдау;

Мектеп оқушыларының құқықтары мен қызығушылықтарын қорғау;

Оқушылардың арасында экологиялық, құқықтық сауаттылықтары дамыту;

Оқушылардың сабактан тыс уақын тиімді пайдалануға ат салысу.

4. Жұмыстың түрі мен мазмұны.

мектеп тәрбие жоспарына оқушылардың қызығушылығымен өзгерістер енгізу;
мектепте кездесетін талас тудыратын сауалдарға мектеп әкімшілігімен бірлесе отырып дұрыс шешім
қабылдауға атсалысу;
байқаулар, викториналық ойындар, көрмелер, спорттық жарыстар, ұжымдық шығармашыл істер
ұйымдастыру.
мектеп басқару ұйымы жұмысына қатысу.

5. Парламент мүшелері.

Парламентке 7-10 сынып арасындағы белсенділер мүшелері. Сонымен қатар сынып ұжымы
ұсынған беделді оқушы жіне өз еркімен
парламент жұмысына қызығушылық танытқан оқушы Парламент жиналышында қабылданады.
Парламент мүшелері ұжымдық турде жұмыс атқарады. Ұжымдық топ парламенттің шығармашылық
тобы деп аталады.
Олар парламентте ұжымдық шығармашылық істерді жүргізеді.
Парламентте жұмыс жүргізіп мектеп бітіріп кеткен мүшелері құрметті мүше деп аталады.
Оларға мектеп парламенттің жұмысына қосқан үлестері мен даумына атсалысқандары үшін оларға
ерекше құрметпен қарайды.

6. Мектеп парламенттің құрылышы мен ұйымдастыруы.

Мектеп парламенттің жоғары ұйымы болып ұйым мүшелерінің жалпы жиналышы болып
табылады.
Жалпы жиналыш жылына екі рет қыркүйек жіне мамыр айында өткізіледі. Қыркүйек айының екінші
жартысында Парламент Кеңесін,
Парламент Президентін басқарып жүргізеді. Президент болмаған жағдайда бұл жұмысты Спикер
басқарады.
Ол Парламент Кеңесінің ұжымдық интелектуалдық және шығармашылық істерін ұйымдастырады.

Мектеп парламенті негізгі жеті Парламент Кеңесінен тұрады.

1. Ақықат кеңесі.

- Мектеп оқушылар арасында болған, талас тудыратын сауалдарға және кеңес мүшелері арасындағы
дауды шешуге көмектеседі.
- Парламенттегі талас тудыратын сауалдарға нақты дәл шешім табады.

2. Оқу кеңесі.

- Мектептегі сабак үлгерімі төмен оқушыларды басшылықка алғып оларға кеңестер беріп, үлгерімі
жаксы, алғыр оқушылардың оларға қосымша сабак беруін қадағалайды.
- Мектептегі токсандық қортынды шығаратын жиындарға қатысады;
- Мектеп оқушыларының үлгерімі жөніндегі әкішліктің жиындарына қатыса отырып, өз пікірін
білдіруге құқылы;
- Оқушылар арасында әлеуметтік мәселелерді қолдауға атсалысады.

3. Ақпарат кеңесі

- Мектептегі анықтама қызметінің жұмысын және мектептің оперативті ақпаратын даярлайды;
- Мектеп парламенттің Интернетте сайтын құруға, қалалық «Радио баршаға» хабарына шығуға,
ұйым шығармашылығы жұмыстарын бұқаралық ақпарат құралдары беттеріне жарық көрсетуіне;
- «Мектеп жаңалықтары» мектеп газетіне ұйым жаңалықтарын, қызметтің, іс-шарасын насиҳаттайтын

4. Эрудиттер кеңесі

- мектепте пән апталықтарының өтуіне;
- интеллектуалы іс-шараларды оку жылы басында мектеп жұмыс жоспарына енгізуге;
- интеллектуалды ойындар, олимпидалар байқаулар, жарыстар өткізуге көмек көрсетеді.

5. Еңбек Кеңесі

- оқушылардың тәртібі мен мектептегі жүрісін қадағалау;
- мектептегі қабырға сендтерін безендіруге;
- мектептегі оқушылар кезекшілігін үнемі қадағалау, кезекші постарын тексеру жұмыстары жүктелінеді.

6. Эстетикалық Кеңес

- Мектептегі ұжымдық шығармашылық істердің нәтижелі жүргізілуіне көмек көрсету;
- Жаңа оку жылына ұжымдық шығармашылық істерді жоспарлау;
- Оқушылардың эстетикалық тәрбие үлгілерін сактауына ықпал етеді.

7. Денсаулық және салауатты өмір Кеңесі

- спорттық іс-шаралардың жүргізілуін;
- оқушылардың салауатты өмір ұстанымын жақтау негізінде акциялар, дөңгелек үтедер, ток-шоулар үйымдастыруын басқарады.

№	Iс - шаралар	Мерзімі	Сыныптар	Жауаптылар
1	«Мектеп Парламентін» қалыптастыру Формирование школьного парламента	Ай ішінде	7-10	Тәлімгер Макашева А.А.
2	Парламентті ережелер мен міндеттермен таныстыру. Ознакомление Парламента с правилами и обязанностями.	Ай ішінде	7-10	Тәлімгер Макашева А.А.
3	"Денсаулық күні" спорттық мерекесін үйымдастыру және өткізу. Организация и проведение спортивного праздника «День Здоровья».	2 апта	1-11	Спорт және салауатты өмір салты фракциясы.
4	"Карт адамға көмек" акциясы /қарттар күні мерекесімен ардагер ұстаздарды, жалғыз басты қарияларды құттықтау/ Акция «Помощь пожилому человеку»	4 апта	«Ауылдың балалары» КВН құрама командасы	Қамқорлық фракциясы (еріктілік).
5	Танғы жаттығу Утренняя зарядка	Күнде Ежедневно	1-11	Спорт және салауатты өмір салты фракциясы.
6	Мектепте үзіліс кезінде тәртіпті қадағалау, сабакқа кешігетін оқушыларды анықтау. Профилактическая работа с учащимися, которые опаздывают на уроки. Дисциплина на перемены	Күнде Ежедневно	1-11	Құқық және тәртіп фракциясы.

№	Іс - шаралар	Мерзімі	Сыныптар	Жауаптылар
1	«Дублер күні», «Ұстаздар күні» мерекесін ұйымдастыру. Мерекелік концерт «День дублера», «День учителя». Проведение праздничного концерта	05.10.2023	1-11	Мәдениет және өнер фракциясы (музыкалық, көркем шығармашылық). Мектеп парламенті
2	Мұғалімдер күніне арналған плакаттар байқауы. құттықтау бейнероликтер түсіру. Конкурс плакатов, посвященных Дню Учителя.	1 апта	1-11	Мәдениет және өнер фракциясы (музыкалық, көркем шығармашылық). Мектеп парламенті Ақпарат фракциясы.
3	Мектеп Президентін сайлау Выборы Президента школы	21.10.2023	8-10	Мектеп тәлімгері
4	Инаугурация	27.10.2023	8-10	Мектеп тәлімгері
5	"Таза аула" акциясы Акция «Чистый двор» Окушыларды үйірме, секцияларға қатыстыру. Вовлечение уч-ся в кружки и секции	Ай ішінде	1-11	Мектеп парламенті
6	Парламент құрылымы жаңа 8 фракциясын сайлау Выборы новых членов фракции	4 апта	7-10	Мектеп тәлімгері
7	«Алтын күз» мерекесін ұйымдастыру /жеке жоспар құру/ «Золотая Осень» праздник	2 апта	1-11	Мектеп тәлімгері

№	Ic - Ապարագ	Mepešimi	Cbihrimtaq	Kayamtpiag	1 asta	1-11	Merkten napjameheti Ynprimjactipy.	Oprahnsauning Meponpndatn̄ ha Ocehhne Kahn kyjhi	Kyari kahnkyj i c uapajapbih	1		
2	Okyumpliapti Merkten ophomacbi tekcepy.	Kyjrik kanehe taptili	2-4 asta	1-11	Kyjrik kanehe taptili Oky kypajjapbih tekcepy.	Qky kypajjapbih tekcepy. Kkeke lurneheh kaftipihar Tlpoberka bhemuhero nngja 5-11 Kjacc.	Chopt kanehe carayatti emip carjtri fparunacbi. Tlpoberka lirkotphix mpnhažtjekhocren n upejmetore jnhohon lurnehepi 1-4kti.	«Bis soapipir somobrtpika kotoj 6epmenmisi» «Mbi upotn̄ hacnjingi» Cypertep gankaypi: «Bis garbittbi gajambris» Kohrypc pncyhkor «Mbi sa chactinboe jetcroj» Akguna «Chancrte llntu ot xozlojaa»	«Bis kanehe 6a3jih kykpfpmbris» Merken napjameheti Llpe3njethi Merkten napjameheti Kyjrik kanehe taptili fparunacbi.	4 asta	3 asta	1-11
3	«Bis soapipir somobrtpika kotoj 6epmenmisi» «Mbi upotn̄ hacnjingi» Cypertep gankaypi: «Bis garbittbi gajambris» Kohrypc pncyhkor «Mbi sa chactinboe jetcroj» Akguna «Chancrte llntu ot xozlojaa»	3 kotojina kanehe ehger fparunacbi.	4 asta	5-9	3 kotojina kanehe ehger fparunacbi.	Okyumpliapti okyjirkatapbih tekcepy	Merken napjameheti Llpe3njethi Merkten napjameheti Kyjrik kanehe taptili fparunacbi.	Merken napjameheti Llpe3njethi Merkten napjameheti Kyjrik kanehe taptili fparunacbi.	4 asta	1-11		
4	«Kycrapjapi cyrikth carkti» akrunacbi	3 kotojina kanehe ehger fparunacbi.	4 asta	5-9	3 kotojina kanehe ehger fparunacbi.	Okyumpliapti okyjirkatapbih tekcepy	Merken napjameheti Llpe3njethi Merkten napjameheti Kyjrik kanehe taptili fparunacbi.	Merken napjameheti Llpe3njethi Merkten napjameheti Kyjrik kanehe taptili fparunacbi.	4 asta	1-11		
5	«Bis kanehe 6a3jih kykpfpmbris» yqamuxca.	4 asta	1-11	4 asta	1-11	Okyumpliapti okyjirkatapbih tekcepy	Merken napjameheti Llpe3njethi Merkten napjameheti Kyjrik kanehe taptili fparunacbi.	Merken napjameheti Llpe3njethi Merkten napjameheti Kyjrik kanehe taptili fparunacbi.	3 asta	1-11		
6	«Bis kanehe 6a3jih kykpfpmbris» «Mbi n hanun npabaa!»	3 asta	1-11	3 asta	1-11	«Bis kanehe 6a3jih kykpfpmbris» Merken napjameheti Llpe3njethi Merkten napjameheti Kyjrik kanehe taptili fparunacbi.	Merken napjameheti Llpe3njethi Merkten napjameheti Kyjrik kanehe taptili fparunacbi.	4 asta	1-11			
7	Ulegat onbipi	4 asta	3-4	4 asta	5-7	Ulegat kofafatpibipi	Opakunacbi.	Opakunacbi.				

1	Całayattpi emip carttpi amtaribbi "Kamah ce3jepe"	1 artta 1-11	Merkeli napjamehti Merkeli napjamehti	Hejenia 3ajopboro o6pa3a kapcbi kaphama Temeri, atkororja, ecipktire Tpe3njeththi Kÿprik kehe taptiri pharkuncabi. Chotp kehe cajayattpi emip carttpi pharkuncabi. Akñapar pharkuncabi kjnshn «Bpe/ihpe upnbirkn, ctobra». Ahtiperkjama tazsaka, atkororja, hapkotnikob
2	«Tayeticzjik eti K3asakcrah!» amtaribbi	3 artta 1-11	Merkeli napjamehti Merkeli napjamehti	«Mbi m6gnm t66a K3asactrah!» Lehp He3abnmcotn: «Mbi m6gnm t66a K3asactrah!» Kÿprik kehe taptiri pharkuncabi (my3birkatpik, Mażejñet kehe ehep pharkuncabi (my3birkatpik, Mażejñet kehe ehep pharkuncabi (my3birkatpik, Kÿprik kehe taptiri pharkuncabi.
3	"Kaha kþri" Meperekcihe janbih/jirk - kaha kþri/jirk	3-4 artta 1-11	Merkeli napjamehti Merkeli napjamehti	"K3asakcrah!» amtaribbi ra3ettep Gankaybi - kyttibkay xattap Gankaybi - A33 Atahpi megepxahacbi (tagñen Materpnajjah Ko3ñep kacay) Toñotorbra k Ko3ñep kacay «Hobpiñ Toñ» - Konyypc Hobroñhix ræter otkppitor c no3aparjehnm i
4	Ynpimjactipy Kþicbi kahnky/jiri upnpogjohro Materpnajha			- Mac3epckaa Leja Molosa (n3totorjehne no3ejor n3 Kþicbi kahnky/jiri upnpogjohro Materpnajha)